

L'art d'un parador nacional

Lleida estrenarà un parador nacional el 2009. S'instal·larà a l'antic convent del Roser, símbol de la resistència contra Felip V i actual seu del Museu d'Art Jaume Morera, que caldrà reubicar. I aquí està el problema: els tres partits en el govern no es posen d'acord sobre el lloc més adient per acollir la pinacoteca.

Els tres socis de Govern (PSC, ERC i ICV) s'han enfrontat públicament per la decisió d'ubicar un parador nacional a Lleida. El problema no és l'establiment hostaler en si mateix, sinó el fet que es vol instal·lar a l'antic convent del Roser, en ple centre històric de la ciutat. Aquest edifici del carrer Cavallers té una important càrrega simbòlica per a la ciutat. Data del segle XVII, però va ser anys després, el 1707, quan es va fer tristament famós per ser el lloc on van trobar la mort milers de lleidatans executats a mans de les tropes de Felip V. Una placa recorda el fet a l'entrada de l'edifici i és aquí on se celebra la Diada de l'11 de setembre a Lleida. Aquest és un dels punts de fricció però, sens dubte, el *quid* de la qüestió és què passa amb el Museu d'Art Jaume Morera.

El 1975 es va decidir ubicar aquesta important pinacoteca especialitzada en els segles XIX i XX a la segona planta del Roser. Va ser una solució provisional (o això es va dir) perquè la recuperació dels estudis universitaris a Lleida va obligar a traslladar-la. Trenta anys després, el museu encara no té una seu digna i això que el 1996 es va aprovar el Pla de Museus de Lleida (al qual per cert van donar suport els tres grups que ara són al Govern municipal), que preveia la construcció d'un edifici de nova planta connectat amb la Panera, un antic magatzem de blat d'origen medieval que també va fer de caserna de la policia espanyola fins fa quatre dies. A la Panera, d'altra

seu estava previst crear un centre d'art contemporani. I així es va fer. Però les coses es van complicar. La reforma d'aquest vell casalet va costar 2,1 milions d'euros, gairebé el doble del previst. I a sobre, es va perdre al camí un terç de l'edifici. Sempre es va treballar amb la idea que es disposava de 1.800 metres quadrats repartits en tres plantes. Aquest espai permetia que mentre no s'erigís l'edifici "de nova planta" annex a la Panera, que segons el Pla de Museus havia d'allotjar el Museu Morera, cohabitessin el centre d'art contemporani i la pinacoteca. No va poder ser. Sobre el plànol s'havia previst que a la primera planta, semisubterrània i presidida per quatre arcades, s'exposessin col·leccions del Morera. Era una solució de nou provisional, esperant que la pinacoteca disposés de la seva seu definitiva. Al segon pis, a peu de carrer, vint-i-una columnes donaven personalitat a un espai que es pensava reservar a exposicions temporals.

El tercer nivell, diàfan, estava previst que acollís les avantguardes lleidatanes dels anys trenta, que inclouen el llegat de l'escultor Leandre Cristòfol. No pogué ser tampoc. Les arcades van resultar ser falses i van haver de ser destruïdes i les vint-i-una columnes de pedra no tenien fonaments, sinó que recolzaven arran de terra, per la qual cosa van haver de reforçar-se manualment una a una. La Panera va quedar partida en dos. Calia replantejar el projecte. Es va aparcar la idea de traslladar-hi el Morera i es va activar el Centre d'Art Contemporani, que s'inauguraria amb una gran antològica d'Anto-

Sobre aquestes ratlles, l'edifici de la Panera, un antic magatzem de blat que havia d'acollir el Museu Morera. A la dreta, Xavier Sáez, regidor de Cultura de Lleida.

EFE / ERC

ni Tàpies el 28 d'abril del 2003. El Morera, doncs, es quedava on era. Mai no es va dir, però el sobrecost de la Panera feia presagiar que les obres de la segona fase, és a dir, el Museu Morera pròpiament dit, no començarien de manera immediata. I ara tot són presses.

Una oportunitat històrica. El dissabte 22 de gener el ministre d'Indústria, Comerç i Turisme, José Montilla, va visitar Lleida i va desplaçar-se fins al Roser, on va confirmar que l'antic convent seria un parador nacional el 2009. L'alcalde, Àngel Ros, creu que és una oportunitat històrica per a la ciutat, "una prioritat". L'establiment contribuiria a la rehabilitació del barri antic de Lleida, a banda de portar a la ciutat un turisme de poder adquisitiu que busca atractius patrimonials i gastronòmics. L'altra cara de la moneda la representa Xavier Sáez, regidor de Cultura. Assegura que no s'oposa al projecte de parador nacional, però "el museu i les seues obres són irrenunciables", adverteix. "No es pot traslladar a qualsevol lloc". Considera que abans de tirar endavant l'establiment hostaler cal trobar una solució per a la pinacoteca. L'edifici que l'ha d'acollir costaria entre sis i vuit milions d'euros i aquesta quantitat no s'ha pressupostat enlloc. Després d'una setmana agra en què Sáez denunciava l'abandó del mu-

seu i l'alcalde li retreia que com a màxim responsable de Cultura era ell qui havia de trobar els diners necessaris per traslladar el Morera, la visita de Montilla va servir per enterrar la destrucció de guerra.

Hi va haver un acostament que es va traduir en matisos a les declaracions fetes. Així, el tinent d'alcalde va advertir: "Podem esperar sis mesos o un any, però el que no es pot fer és traslladar el museu a la Panera perquè seria un doble error, ja que llavors perdríem la catalogació de museu que atorga la Junta de Museus de Catalunya i també la de centre d'art contemporani." Això sí, el portaveu d'ERC va recalcar que "tot el Govern municipal desitja el Pla d'Excel·lència Turística, el parador i també el Morera; la diferència és que cada un posa l'èmfasi en un punt

L'anterior alcalde havia intentat ubicar un parador al turó de Gardeny, en unes antigues instal·lacions militars

diferent, però tenim un any per davant per resoldre aquestes diferències". Tant és així que una setmana després d'esclatar l'escàndol, Sáez accepta reubicar el museu en un emplaçament provisional sempre que hi hagi un compromís de fer la seu.

El tercer en discòrdia és el líder d'Iniciativa per Catalunya, Francesc Pané. D'ell depèn l'Escola Municipal de Belles Arts, que també s'ubica al Roser. Pané proposa traslladar-la a un altre antic convent, el de Sant Pau, però és una opció molt cara que, ara per ara, està enlaire.

L'anterior alcalde de Lleida, Antoni Siurana, havia lluitat molt per tenir un parador nacional, però ell preferia ubicar-lo a Gardeny, un dels dos turons que presideix Lleida, coronat per les restes d'un castell templari i amb unes enormes (i buides) instal·lacions militars de quan hi havia quarters. Però a l'estat li agrada més el Roser. És un edifici de la seua propietat ubicat en ple nucli històric de Lleida. Per la part de darrere està connectat a un edifici dels anys seixanta que podria remodelar-se sense problemes per no estar catalogat i, a la vegada, permet l'accés en cotxe (el carrer Cavallers, on hi ha la façana principal, és de vianants). El Roser, doncs, ha estat l'escollit, malgrat les queixes dels independentistes.

Anna Sáez